

Joan Duch i Agulló

Joan Duch va néixer a Terrassa el 1891. Va ser alumne de l'Escola Municipal d'Arts i Oficis. Artista, pintor, decorador, dibuixant, col·laborador en la premsa i novel·lista. En la seva faceta de pintor va col·laborar amb Joaquim Torres-Garcia en la realització dels frescos del Saló de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. Com a pintor va exposar les seves obres en diverses poblacions entre les quals sobresurten les Barcelona i Palma de Mallorca.

De fet és en el camp de la pintura i la pintura decorativa on es guanyà la vida, però el seu amor per la literatura va fer que col·laborés a la premsa, tant local com barcelonina. Així de manera habitual podem resseguir els seus articles en publicacions barcelonines tan significatives com *La Veu de Catalunya*, *La Il·lustració Catalana*, *Catalunya*, *La Revista*, *D'Ací i d'Allà*, *Meridià* o *Mirador* entre altres. Pel que fa a la premsa terrassenca cal destacar les col·laboracions al diari *El Dia*. Majoritàriament els seus articles són com a crític d'art, però també com a crític literari i assagista. Fins i tot hi inclou algun conte o narració.

De personalitat polifacètica Duch estigué interessat en el món cívic i cultural terrassenc. Fou un membre actiu d'entitats culturals com el Gremi d'Artistes, Amics de les Arts, El Cercle Egarenc o el Centre Excursionista de Terrassa. També tingué afinitats amb entitats polítiques com l'Agrupació Regionalista, L'Associació Catalanista o el Centre Catalanista Republicà.

És als anys 30 que Duch comença la seva incursió dins del món de la novel·la i es converteix en un dels escriptors terrassencs més importants i més interessants. La seva primera obra és *Homes i màquines* (1930) a la qual seguirà *Els quatre amics* (1930), *Amor i banderes* (1934) amb una segona edició dos anys després, i *Vida triomfal* (1935). Dos d'aquests llibres, *Homes i màquines* i *Vida triomfal* es publiquen en una de les col·leccions de més divulgació i prestigi del moment, a la "Biblioteca A Tot Vent" d'Edicions Proa. Així mateix la reedició d'*Amor i banderes* és publicada als "Quaderns Literaris" de Josep Janés i Olivé, una de les col·leccions de major difusió del moment. *Els quatre amics* aparegué en una de les iniciatives editorials terrassenques més interessants de l'època: l'Editorial Fluid.

Les novel·les de Duch són molt significatives perquè representen un corrent, - tot i que menor- dins del panorama de la narrativa catalana dels anys trenta, que s'ocupa de les qüestions socials i reflecteix les contradiccions i els problemes de la societat industrial. Duch fugí del model de novel·la burgesa per donar entrada al món obrer i els conseqüents conflictes socials. Terrassa, les seves fàbriques i els seus obrers esdevenen els protagonistes de les seves obres. Duch s'endinsa dins del món obrer, tant pels temes tractats, com pels títols de les seves novel·les, com pels seus personatges. Es pot fins i tot afirmar que hi ha un rerefons anarquista, cosa que no vol dir que l'autor s'hi senti ideològicament identificat. És més aviat un reflex de la societat de l'època.

Amb la Guerra Civil s'estroncà la producció literària de Duch. A partir de 1939

va ser represaliat i empresonat uns mesos. A partir d'aquí es dedicarà principalment al seu ofici de pintor decorador, tot i que no deixà, encara que de manera molt tímida la seva passió per la literatura. Anys més tard publicà la seva cinquena novel·la *Auli, fill de Pilat* (1954), i uns quants opuscles de temes locals elaborats a partir d'articles a *Tarrassa Información*. *Anys negres (1936-1939)* és un suposat dietari que Duch va escriure durant la guerra i que es va publicar en una edició comentada pel professor Jaume Aulet per a commemorar el 40è aniversari de la seva mort. Joan Duch morí a Terrassa el 1968 víctima d'un atropellament.

Obra

Novel·les

Homes i màquines (1930).

Els quatre amics (1930).

Amor i banderes (1934).

Vida triomfal (1935).

Auli, fill de Pilat (1954).

Dietari

Anys negres (1936-1939), (2008).